

P.Z. br. 10 / 1

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/17-12/06
Urbroj: 50301-25/12-17-8

Zagreb, 27. travnja 2017.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljenio:	28-04-2017
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
612-12/16-01/02	G-5
Uradžbeni broj:	Pril. Vrij.
50-17-09	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o dopuni Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (predlagatelj: Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru) - mišljenje i amandmani Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 612-12/16-01/02, urbroja: 65-17-08, od 15. veljače 2017. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13 i 113/16), Vlada Republike Hrvatske o Konačnom prijedlogu zakona o dopuni Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (predlagatelj: Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Vlada Republike Hrvatske se ne protivi donošenju predloženog Zakona, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru, aktom od 15. veljače 2017. godine, s tim da se upućuje na moguće probleme u provedbi predloženog Zakona te se slijedom toga predlažu odgovarajuće izmjene i dopune predloženog teksta.

Konačnim prijedlogom zakona o dopuni Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji predlaže se promijeniti postupak naplate mjesecne pristojbe u slučaju da obveznik pristojbe ne uplati propisani iznos. Iz obrazloženja Konačnog prijedloga zakona, razloga zbog kojih se Zakon donosi, razvidno je da je svrha ovih dopuna da teret materijalnih troškova prisilne naplate koji su u konačnici padali na teret obveznika plaćanja mjesecne pristojbe na sebe preuzme Hrvatska radiotelevizija s obzirom na to da raspolaže dovoljnim kapacitetima. Predlaže se uvođenje naloga za plaćanje, kao sui generis instituta za naplatu mjesecnih pristojbi Hrvatske radiotelevizije, čime bi se izbjegli i odvjetnički i javnobilježnički troškovi, a u slučaju da se protiv toga naloga ne podnese pravodobni prigovor kojim se tražbina osporava. Navodi se da će s takvom ovršnom ispravom Hrvatska radiotelevizija moći tražiti ovrhu na uobičajene načine propisane Ovršnim zakonom, a s čime će se uskladiti i Ovršni zakon i Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

Financiranje Hrvatske radiotelevizije propisano je u skladu s Preporukom Vijeća Europe R(96) 10 o jamstvu neovisnosti javne radiodifuzije, koja pristojbu predviđa kao način financiranja javne televizije u kontekstu osiguranja njezine neovisnosti od političkog utjecaja što uključuje naplatu pristojbe od strane javne televizije. U točki 5. Dodatka preporuci, pod nazivom Upute o jamstvu neovisnosti javne radiodifuzije navodi se da plaćanje pristojbe mora biti ostvareno na način koji jamči kontinuitet aktivnosti javne radiodifuzije i dugoročno planiranje. Sadašnji model financiranja pristojbe osiguravao je naplatu u skladu s važećim propisima, Ovršnim zakonom (Narodne novine, br. 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i Zakonom o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/08, 96/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske). Prije pokretanja ovre Hrvatska radiotelevizija redovito je slala tri pisane opomene obveznicima plaćanja pristojbe, s tim da prva opomena obuhvaća oko 200.000 obveznika, druga opomena 120.000, a treća 90.000 obveznika.

Predloženi model naplate u Konačnom prijedlogu zakona odstupa od odredbi Ovršnog zakona i Zakona o parničnom postupku koji uređuje donošenje i sadržaj platnog naloga, sasvim drugačije od predloženih odredbi za naplatu pristojbe. Uz to, predviđa se da će obveznik pristojbe koji nije podmirio mjesecnu pristojbu nakon pisanih opomena biti dužan platiti, osim mjesecne pristojbe, zatezne kamate i dodatnu pristojbu od 100,00 kuna. Namjena ove dodatne pristojbe je, kako je razvidno iz teksta obrazloženja Konačnog prijedloga zakona, da ona zamjeni troškove odvjetnika i javnih bilježnika. Međutim, nije posve jasno u pravnom smislu o kakvoj se točno dodatnoj pristojbi radi, a imajući u vidu da je Hrvatska radiotelevizija pravna osoba s javnim ovlastima pa bi se u takvom slučaju mogao primjenjivati Zakon o upravnim pristojbama (Narodne novine, broj 115/16). Ako je u pitanju upravna pristojba, treba voditi računa o tome da su člankom 8. Zakona o upravnim pristojbama propisana opća oslobođenja od plaćanja upravne pristojbe, koja obuhvaćaju značajan broj građana i pravnih osoba, koji ujedno mogu biti i obveznici plaćanja mjesecne pristojbe. Pod pojmom dodatne pristojbe može se razumjeti i povećanje mjesecne pristojbe za one koji nisu platili svoju obvezu, a ovakva bi pak odredba bila protivna članku 35. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (Narodne novine, br. 137/10 i 76/12), koji propisuje najviši iznos mjesecne pristojbe, s obzirom na to da bi iznos od 180,00 kuna u ovom trenutku svakako bio viši od propisanoga.

Nadalje, upitna je i provedivost naloga za plaćanje s obzirom na to da se i nakon što je isti postao ovršan, jer pravdobno nije podnesen prigovor, može zahtijevati ukidanje potvrde ovršnosti, o čemu odlučuje sud u izvanparničnom postupku. U takvom slučaju Hrvatska radiotelevizija trebala bi radi realizacije svoje tražbine voditi dva sudska postupka, izvanparnični i potom parnični.

U konačnici nalog za plaćanje, ako se uzme mogućnost njegovog pobijanja prigovorom ili ukidanja potvrde njegove ovršnosti, ima značenje treće pisane opomene koju Hrvatska radiotelevizija i sada koristi i dostavlja obveznicima mjesecne pristojbe, radi poticanja na plaćanje dospjele obveze, kako je prethodno navedeno.

Iz prethodno navedenoga posve je razvidno da se predlaže uvođenje vrlo složenog postupka naplate mjesecne pristojbe koji nije uređen ni jednim drugim propisom, što priznaje i sam predlagatelj Zakona.

Nadalje, radi provedbe predloženog postupka naplate mjesecne pristojbe, Hrvatska radiotelevizija morala bi zaposliti oko 70 novih djelatnika i osigurati prostor od 1.125 m², a trošak dodatnog zapošljavanja i osiguranja prostora nije procijenjen i unesen u ocjenu sredstava potrebnih za provođenje Zakona.

Naposljetku, Vlada Republike Hrvatske ističe da je svrha Zakona da se olakša položaj obveznika plaćanja mjesecne pristojbe koji ne plaćaju ili nerедovito plaćaju pristojbu, na način da u konačnici snose niže troškove postupka naplate. Međutim, treba istaknuti da će se eventualni učinak Zakona moći procijeniti tek nakon što bude eventualno usvojen jer obrazloženje Zakona ne sadrži prikaz razlike u troškovima. Budući da predlagatelj nije proveo procjenu učinka propisa u pogledu troškova, Ministarstvo kulture je provelo procjenu troškova, te utvrdilo da će provođenje predloženog postupka naplate koji završava donošenjem sudske odluke po podnesenoj tužbi koštati više od sada propisanog postupka, a troškovi novih zaposlenika i prostora oko devet i pol milijuna kuna godišnje. Broj postupaka naplate pristojbe može se smanjiti godišnje za jednu polovinu ako se produži rok zastare naplate mjesecne pristojbe s jedne godine na dvije godine, što nije uzeto u obzir.

Zaključno, Vlada Republike Hrvatske smatra da predloženi model zbog dvojbenih odredbi može dovesti u pitanje naplatu mjesecne pristojbe i time dovesti u pitanje kontinuitet u financiranju aktivnosti javne televizije, a što je temeljni zahtjev Preporuke Vijeća Europe R(96) 10 o jamstvu neovisnosti javne radiodifuzije.

S obzirom na prethodno navedene primjedbe, Vlada Republike Hrvatske predlaže da se izvrše odgovarajuće izmjene i dopune predloženog teksta kako slijedi:

U članku 1. Konačnog prijedloga zakona o dopuni Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji kojim se dodaje članak 36.a, stavak 1. potrebno je izmijeniti tako da glasi: "HRT dospjelu neplaćenu mjesecnu pristojbu protiv pojedinog obveznika naplaćuje izdavanjem naloga za plaćanje.". Također potrebno je brisati stavak 2., a dosadašnji stavci 3. - 11. postaju stavci 2. - 10.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 2. u podstavku 4. riječi: "dodatnu pristojbu" potrebno je zamjeniti riječima: "naknadu za izdavanje naloga".

Podstavak 5. potrebno je izmijeniti tako da glasi: "- uputu obvezniku o tome da u roku od 8 dana od dana primitka može podnijeti prigovor HRT-u protiv naloga za plaćanje kojim će osporiti svoju obvezu i upozorenje o tome da će se u suprotnom na temelju naloga za plaćanje pokrenuti ovrh, te".

U podstavku 6. riječ: "osobe" potrebno je zamijeniti riječima: "ili ovlaštene osobe od Glavnog ravnatelja HRT-a."

Dosadašnji stavak 4. koji postaje stavak 3. potrebno je izmijeniti na način da se propiše da HRT nalog za plaćanje dostavlja obvezniku po pravilima dostave u ovršnom postupku, zajedno s ispravom iz koje proizlazi osnovanost tražbine. Danom predaje naloga za plaćanje pošti radi dostave obvezniku prekida se zastara tražbine.

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 4. iza riječi: "svoju obvezu," potrebno je dodati riječi: "nalog za plaćanje ne proizvodi pravne učinke, a", a broj: "15" potrebno je zamijeniti brojem: "45".

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 5. riječi: "ili postupak izravne naplate pred FINA-om" potrebno je zamijeniti riječima: "i koja se može podnijeti FINA-i na izravnu naplatu", te je potrebno dodati novu rečenicu kojom bi se propisalo da po isteku roka od pet godina od dana kad je nalog za plaćanje postao ovršan, nalog za plaćanje se ne može izvršiti.

U dosadašnjem stavku 7. koji postaje stavak 6. riječi: "sud u izvanparničnom postupku" potrebno je zamijeniti riječima: "u izvanparničnom postupku mjesno nadležan sud prema mjestu prebivališta odnosno sjedišta obveznika.", te je potrebno dodati rečenicu kojom bi se propisalo da ako sud ukine potvrdu o ovršnosti, ukinut će nalog za plaćanje i uputiti HRT na parnicu u roku od 15 dana. U tom slučaju će se smatrati da zastara nije nastupila.

Članak 2. koji sadrži prijelazne odredbe kojima se uređuje obveza HRT-a da uskladi svoj rad i poslovanje s odredbama ovoga Zakona te način naplate dospjelih tražbina mjesecne pristojbe, potrebno je izmijeniti tako da glasi: "(1) HRT je dužan uskladiti svoj rad, poslovanje, opće akte i računalne programe obrade podataka o obveznicima i mjesecnim pristojbama s odredbama ovoga Zakona. (2) Tražbine mjesecnih pristojbi koje dospijevaju do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, naplaćivat će se po odredbama Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (Narodne novine, br. 137/10, 76/12 i 78/16).".

Članak 3. kao završnu odredbu kojom je propisano stupanje na snagu Zakona potrebno je izmijeniti tako da glasi: "Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2018. godine.".

U skladu s navedenim, Vlada Republike Hrvatske, na temelju članka 85. Ustava Republike (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13 i 113/16), na predmetni Konačni prijedlog zakona podnosi sljedeće

AMANDMANE

Amandman I.

U članku 1. kojim se dodaje članak 36.a stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) HRT dospjelu neplaćenu mjesecnu pristojbu protiv pojedinog obveznika naplaćuje izdavanjem naloga za plaćanje.".

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavci 3. - 11. postaju stavci 2. - 10.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 2. u podstavku 4. riječi: "dodatnu pristojbu" zamjenjuju se riječima: "naknadu za izdavanje naloga".

Podstavak 5. mijenja se i glasi:

"- uputu obvezniku o tome da u roku od 8 dana od dana primitka može podnijeti prigovor HRT-u protiv naloga za plaćanje kojim će osporiti svoju obvezu i upozorenje o tome da će se u suprotnom na temelju naloga za plaćanje pokrenuti ovrha, te".

U podstavku 6. riječ: "osobe" zamjenjuje se riječima: "ili ovlaštene osobe od Glavnog ravnatelja HRT-a.".

Dosadašnji stavak 4. koji postaje stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) HRT nalog za plaćanje dostavlja obvezniku po pravilima dostave u ovršnom postupku, zajedno s ispravom iz koje proizlazi osnovanost tražbine. Danom predaje naloga za plaćanje pošti radi dostave obvezniku prekida se zastara tražbine.".

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 4. iza riječi: "svoju obvezu," dodaju se riječi: "nalog za plaćanje ne proizvodi pravne učinke, a", a broj: "15" zamjenjuje se brojem: "45".

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 5. riječi: "ili postupak izravne naplate pred FINA-om" zamjenjuju se riječima: "i koja se može podnijeti FINA-i na izravnu naplatu", te se dodaje nova rečenica koja glasi: "Po isteku roka od pet godina od dana kad je nalog za plaćanje postao ovršan, nalog za plaćanje se ne može izvršiti.".

U dosadašnjem stavku 7. koji postaje stavak 6. riječi: "sud u izvanparničnom postupku" zamjenjuju se riječima: "u izvanparničnom postupku mjesno nadležan sud prema mjestu prebivališta odnosno sjedišta obveznika.", te se dodaju rečenice: "Ako sud ukine potvrdu o ovršnosti, ukinut će nalog za plaćanje i uputiti HRT na parnicu u roku od 15 dana. U tom slučaju će se smatrati da zastara nije nastupila.".

Obrazloženje:

Predloženi amandman sadrži doradu odredbi članka 1. u svrhu preciziranja sadržaja i doseg pojedinih stavaka kojima se propisuje postupak prisilne naplate mjesecne pristojbe. Na ovaj način omogućiće se provođenje prisilne naplate mjesecne pristojbe u posebnom postupku koji je definiran na drugačiji način od redovitog ovršnog postupka, tijek kojega je definiran u pojedinim stupnjevima poduzimanja aktivnosti na jasan i nedvosmislen način, pri čemu je uređen i institut zastare tijekom provođenja postupka namirenja tražbine mjesecne pristojbe u skladu s važećim propisom koji uređuje obvezne odnose (Zakon o obveznim odnosima). Uvažavajući dugogodišnju praksu Hrvatske radiotelevizije koja je praksa kao obvezna propisna internim aktom, prema kojoj je HRT dužan uputiti tri pisane opomene obveznicima koji nisu podmirili mjesecnu pristojbu, takva obveza briše se iz stavka 1. predloženog članka 36.a. Na ovaj način izbjegćeće se moguće sporne situacije vezane uz dostavu opomena koje bi predstavljale procesnu pretpostavku za kasniji eventualni sudski postupak. Uzimajući u obzir navedeno, brisana je i odredba stavka 2. kojim je bio propisan sadržaj pisane opomene te obveza plaćanja dodatne pristojbe od 100,00 kuna, s obzirom na to da je praksa HRT-a da opomene šalje obveznicama bez naplate troškova. U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 2. precizira se u podstavcima 3. i 4. da nalog za plaćanje između ostalog sadrži i naknadu za izdavanje naloga od 100,00 kuna te upozorenje da će se ako obveznik u roku od 8 dana od primitka naloga ne podmiri svoju obvezu i ne podnese prigovor na temelju naloga pokrenuti ovrha. Također se precizira da nalog sadrži pečat HRT-a i potpis odgovorne i ovlaštene osobe od Glavnog ravnatelja HRT-a. Nadalje se precizira u stavku 5.

koji postaje stavak 4. da u slučaju podnošenja prigovora protiv naloga za plaćanje, nalog ne proizvodi učinke, a HRT može protiv obveznika podnijeti tužbu sudu. Također se produljuje rok od 15 na 45 dana u kojem HRT može podnijeti tužbu, a da se po pitanju zastare smatra da je tužba podnesena s danom izdavanja naloga za plaćanje. Ovaj rok je produljen iz razloga što se radi o velikom broju tužbi koje će HRT eventualno morati podnijeti, a što neće ostvariti u kratkom roku od 15 dana. Nadalje, dopunjeno je dosadašnji stavak 6. koji postaje stavak 5. na način da nalog za plaćanje protiv kojeg nije podnesen pravodobno prigovor HRT-a, jest ovršna isprava na temelju koje HRT po pravilima ovršnog postupka može pokrenuti ovru pred sudom i koja se može podnijeti FINA-i na izravnu naplatu, ako HRT na taj nalog za plaćanje stavi potvrdu ovršnosti. Po isteku roka od pet godina od dana kad je nalog za plaćanje postao ovršan, nalog za plaćanje se ne može izvršiti. Preciziran je i dosadašnji stavak 7. koji postaje stavak 6. na način da je propisano da o zahtjevu za ukidanje potvrde ovršnosti na nalogu za plaćanje odlučuje u izvanparničnom postupku mjesno nadležan sud prema mjestu prebivališta, odnosno sjedišta obveznika. Ako sud ukine potvrdu o ovršnosti, ukinut će nalog za plaćanje i uputiti HRT na parnicu u roku od 15 dana. U tom slučaju će se smatrati da zastara nije nastupila.

Amandman II.

Članak 2. mijenja se i glasi:

"(1) HRT je dužan uskladiti svoj rad, poslovanje, opće akte i računalne programe obrade podataka o obveznicima i mjesecnim pristojbama s odredbama ovoga Zakona.

(2) Tražbine mjesecnih pristojbi koje dospijevaju do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, naplaćivat će se po odredbama Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (Narodne novine, br. 137/10, 76/12 i 78/16).".

Obrazloženje

Predloženim amandmanom članak 2. Zakona usklađuje se sa završnom odredbom, koja određuje dan stupanja na snagu ovoga Zakona. Obvezuje se HRT na usklađenje svojega rada, poslovanja, općih akata i računalnih programa s odredbama ovoga Zakona. Također se određuje prema kojim će se odredbama provoditi naplata tražbina mjesecne pristojbe koje su dospjele do stupanja na snagu ovoga Zakona, tj. da će se naplaćivati prema odredbama Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (Narodne novine, br. 137/10, 76/12 i 78/16).

Amandman III.

Članak 3. mijenja se i glasi:

"Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2018. godine.". "

Obrazloženje:

Predloženim amandmanom mijenja se odredba o stupanju na snagu Zakona, a imajući u vidu da je predviđeno da Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u

Narodnim novinama, osim odredbe članka 1. koji stupa na snagu 1. kolovoza 2017. godine. Ovakvom odredbom HRT bi bio dužan uskladiti svoj rad, poslovanje i opće akte s odredbama članka 1. ovoga Zakona koje nisu ni stupile na snagu. S obzirom na navedeno, potrebno je propisati kada Zakon u cijelini stupa na snagu, tako da je to predloženim amandmanom i predviđeno na način da će se ovaj Zakon objaviti u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2018. godine. Na ovaj način postignuta je ista svrha, HRT-u je osigurano odgovarajuće razdoblje pripreme za provedbu Zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem i amandmanima biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Ninu Obuljen Koržinek, ministricu kulture, Krešimira Partla i dr. sc. Ivicu Poljička, državne tajnike u Ministarstvu kulture, te Maricu Mikec i doc. dr. sc. Ivu Hraste Sočo, pomoćnice ministricice kulture.

